RELIGIÓ

Més informació sobre l'actualitat religiosa en: http://www.catalunyareligio.cat

Un llibre aclareix dubtes sobre el tapís de la Creació de Girona, una joia tèxtil medieval

De la Creació a la Salvació

PERE DURAN / NORD MEDIA

El brodat, la peça estrella de la catedral de Girona, ha estat objecte de nombroses investigacions

SÍLVIA OLLER
Girona

Des que va ser redescobert al segle XIX, el tapís de la Creació de la catedral de Girona, un brodat de lli i llana considerat una de les obres capitals de l'art tèxtil medieval a Europa, ha estat objecte de nombroses investigacions i reconeixement internacional. Una nova publicació coordinada per l'historiador Carles Mancho revela algunes de les incògnites d'aquest brodat de finals del segle XI que presenta escenes de la Creació i que el 2011 va passar per una profunda restauració per part de la Generalitat.

La investigadora Rebecca Swanson ha descobert que el brodat es va concebre per decorar la capella del Sepulcre de la catedral romànica, un lloc on se celebraven gran part de les misses i oficis del període de Pasqua i Quaresma. El llibre revela que la peça es va crear expressament per decorar aquesta capella durant la festivitat del Laetare o quart diumenge de Quaresma, tot i que amb el pas del temps es va integrar en celebracions litúrgiques de la catedral romànica i després de la gòtica, ja que hi ha rastres del seu ús almenys fins al segle XV.

L'altra gran novetat rau en el nou nom que hauria d'adoptar el brodat després de l'anàlisi detallada de la seva iconografia. Swanson aposta pel de brodat de la Salvació, ja que la Creació només ocupa un dels capítols d'una vasta iconografia (símbols dels quatre vents, dels mesos de l'any, de les quatre estacions...) que conflueix en el motiu de la Salvació, que conclou a la Creu.

Una altra de les incògnites que aclareix aquesta publicació, en què han col·laborat nombrosos estudiosos d'aquest brodat de 3'5 m per 4'5 m, és qui va ser la persona que en va encarregar la creació. La principal hipòtesi de la investigadora és que fos el sagristà gran de la catedral, Bernat Guillem. Es basa en el seu testament, que data de l'any 1081 i que encara es conserva al *Llibre Gran de la Sagristia Major,* que reflecteix que va deixar a tres dones, Sanla, Adals i la seva tia Arsen tota la llana i el lli (materials de confecció del tapís) que hi havia en una arca situada a la capella del Sepulcre, lloc on s'havia dipositat l'obra. El que és impossible de saber és qui va fer la peça, entre els anys 1081 i 1094, ni que Girona no fos el lloc de confecció de l'obra. "Era molt estrany que en el món cristià i al segle XI les obres es signessin", explica Carles Mancho.

Un altre dels elements que sus-

Els investigadors apunten el sagristà Bernat Guillem com el promotor del brodat del segle XI

citava dubtes era com anava col·locada aquesta tela. L'investigador Xavier Barral conclou que el brodat era més un vel de quaresma mòbil, que tenia una funció litúrgica, i no pas una catifa, com suggeria en estudis anteriors un altre dels investigadors, Manuel Castiñeiras. Barral rebat aquesta idea i considera que el fet que la peça representi, com a figura central, el Crist Pantocràtor en l'acte de beneir i de presentar les escriptures, fa que sigui difícil assumir la idea que es tractés d' una catifa per ser trepitjada. Barral, estudiós de mosaics medievals, explica que "mai sense excepció" es despleguen a terra imatges derivades del Nou Testament, de la majestat Divina, de la vida de Jesús o de la Mare de Déu.

El president del tresor de la catedral, Joan Piña, subratlla que el brodat és una de les obres "estrella" de la basílica, que rep la visita de més de 220.000 turistes.●

DES DE LA DIÒCESI

Joan-Enric Vives

"No tinc por!"

No tinc por!" fou el lema que encapçalava la manifestació tan massiva de repulsa dels atemptats terroristes de Barcelona i Cambrils del 17 d'agost de 2017. Clam per condemnar la violència i donar suport a les víctimes, però sobretot fou un oferiment de pau i de convivència respectuosa per a tots els ciutadans, independentment de les seves conviccions religioses o ideològiques.

Els terroristes, amb fredor i brutalitat, amenacen les nostres persones, monuments i temples. Ens hem de defensar amb la nostra convicció democràtica fonamental, amb la llibertat religiosa per a tots, amb la serenitat plena de fermesa que fa un any es va viure exemplarment a tot Catalunya.

Volem viure en pau, volem ser acollidors de tothom i no tenim por dels qui ens ho volen destruir. No ho aconseguiran. Som molts més i estem compromesos en la pau i la reconciliació.

El papa Francesc, els Bisbes de Catalunya i d'Espanya, moltíssimes persones que van deixar els seus missatges a la Rambla de Barcelona, afirmàvem el nostre més profund dolor per les víctimes que van perdre la vida en una acció tan inhumana i fèiem arribar el suport i la proximitat als nombrosos ferits, a les seves famílies i a tota la societat, condemnant una vegada més la violència cega, que és una ofensa gravíssima al Creador, i elevàvem les nostres pregàries a Déu perquè ens ajudés a seguir treballant amb determinació per la pau, el diàleg i la concòrdia arreu del món.

El terrorisme és una pràctica intrínsecament perversa, del tot incompatible amb una visió moral de la vida, justa i raonable. No només vulnera greument el dret a la vida i a la llibertat, sinó que manifesta la més dura intolerància i totalitarisme. El papa Francesc en una altra ocasió l'ha descrit com una "plaga", un flagell a eradicar de la mateixa manera que la guerra.

Aquells dies dels atemptats, i després també, ens vam sentir molt a prop dels Mossos i les forces de seguretat, dels bombers, sanitaris, metges i de tothom qui va donar un cop de mà per ajudar.

Ens hem de defensar amb la nostra convicció democràtica fonamental, amb la llibertat religiosa per a tothom

Taxistes que no cobraven, gent que donà sang, hotels acollidors de tothom. En el fons, tota la ciutat de Barcelona, i tot Catalunya i tot l'Estat espanyol, amb Europa i el món, es van bolcar en ajudes i solidaritat, amb petites i grans històries molt heroiques i dignes. S'acomplí així, un cop més, la qualitat i la grandesa de la societat barcelonina i catalana en moments cruels de violència gratuïta i injusta.

El sant pare Francesc es referí al dolor viscut aquells dies a Catalunya, dient que "Déu plora amb nosaltres i ens sorprèn", i que "hem de ser persones de primavera", persones d'esperança. Es referia a la gran visió de l'esperança cristiana, perquè els creients "tenim un Pare que plora llàgrimes d'infinita pietat pels seus fills. Un Pare que sap plorar, que plora amb nosaltres. Un Pare que ens espera per consolar-nos, perquè coneix els nostres patiments i ha preparat per a nosaltres un futur diferent. Aquesta és la gran visió de l'esperança cristiana".

Després del que vam viure a Barcelona fa un any, de les diverses mostres massives de pregària a la Sagrada Família i a Tarragona, i les expressions de solidaritat i condol des de llocs ben llunyans, hem d'enfortir les conviccions i retrobar les raons per a la fraternitat i l'esperança, que foragiten la por. Perquè sigui veritat que: No tenim por!

J.-E. VIVES, *arquebisbe d'Urgell*